

ПОЗВАННЯ

POZVÁNKA

Центер языків і культур народностных меншын
ІНШТІТУТ РУСИНЬСКОГО ЯЗЫКА І КУЛЬТУРЫ

Вас позывать
на меджінародну научну конференцію

**20 років
высокошкольскоу
русиністікы
на Словакії**

Пряшівска універзіта в Пряшові

17. – 19. 10. 2018

Centrum jazykov a kultúr národnostných menšín
ÚSTAV RUSÍNSKEHO JAZYKA A KULTÚRY

Vás pozýva
na medzinárodnú vedeckú konferenciu

20 rokov
vysokoškolskej
rusinistiky
na Slovensku

Prešovská univerzita v Prešove

17. – 19. 10. 2018

ПРОГРАМ / PROGRAM

Середа / Streda 17.10.2018

Приход учасників конференції, уквартелёваня / Príchod účastníkov konferencie, ubytovanie

- 17.30 – 18.30 Вечеря (Высокошкольський інтернат, Ул. 17. новембра 13) / Večera (ŠDaJ, Ul. 17. novembra 13)
- 19.00 Виступління Театру А. Духновіча в русиньскім языку (Театер А. Духновіча в Пряшові, Яркова 77) / Divadelné predstavenie Divadla A. Duchnoviča v rusínskom jazyku (Divadlo A. Duchnoviča v Prešove, Jarková 77)

Четверь / Štvrtok 18.10.2018

- 7.00 – 8.30 Фрыштик / Raňajky
- 8.30 – 9.00 Регістрація учасників / Registrácia účastníkov
- 9.00 – 9.50 **Святочне отворіня конференції / Slávnostné otvorenie konferencie**
доц. ПгДр. Анна Плішкова, ПгД., директорка Центра языків і культур народностных меншын – Інштитуту русиньского языка і культуры Пряшівской універзیتی / **doc. PhDr. Anna Plišková, PhD.,** riaditeľka Centra jazykov a kultúr národnostných menšín – Ústavu rusínskeho jazyka a kultúry Prešovskej univerzity
- Културный програм / Kultúrny program**
Прословы гостів / Príhovory hostí
Передаваня Премії св. Кіріла і Мефодія за розвой русиньского языка /
Odozďávanie Ceny sv. Cyrila a Metoda za rozvoj rusínskeho jazyka
- 9.50 – 10.00 Павза / Prestávka
- 10.00 – 12.00 **Пленарне засіданя / Plenárne zasadnutie: 20 років русиністики на**
Пряшівській універзиті / 20 rokov rusinistiky na Prešovskej univerzite
Ведучій / Vedúci: доц. ПгДр. Василь Ябур, к. н.
- 10.00 – 10.15 **доц. ПгДр. Анна Плішкова, ПгД.** (Пряшівска універзита, Словакія / **doc. PhDr. Anna Plišková, PhD.** (Prešovská univerzita, Slovensko)
Дінамічны процеси в сучасній русиністиці: детермінанты, выслідкы, перспектivy
- 10.15 – 10.30 **проф. Др. Павел Роберт Маґочій** (Торонтська універзита, Канада) / **prof. Dr. Paul Robert Magocsi** (Torontská univerzita, Kanada)
Русиньскій язык: послідні успіхы і недорішены проблемы
- 10.30 – 10.45 **проф. Др. габ. Олена Дуць-Файфер** (Ягелоньска універзита, Польша) / **prof. Dr. hab. Olena Duć-Fajfer** (Jagellonská univerzita, Poľsko)
Стратити язык, што то значыт, што то чынит – лемківске «выгнаня» з языка
- 10.45 – 11.00 Павза / Prestávka
- 11.00 – 11.15 **ТгЛіц. Франтішек Крайняк** (Общество св. Йоана Крестителя, Словакія) / **ThLic. František Krajňák** (Spolok sv. Jána Krstiteľa, Slovensko)
Русиньскій літургічний язык в 21. столітю

- 11.15 – 11.30 проф. ПгДр. Юлія Дудашова, др. н. (Пряшівська універзіта, Словакія) / prof. PhDr. Júlia Dudášová, DrSc. (Prešovská univerzita, Slovensko)
Slová cirkevnoslovanského pôvodu v spisovnej rusínčine
- 11.30 – 11.45 ПгДр. Станіслав Конечный, к. н. (Словацька академія наук, Кошіці) / PhDr. Stanislav Konečný, CSc. (Slovenská akadémia vied, Košice)
Národná identita Rusínov na Slovensku vo výskume Slovenskej akadémie vied
- 11.45 – 12.00 Діскузія / Diskusia
- 12.00 – 13.30 Обід / Obed
- 13.30 – 15.05 **Тематична секція I / Tematická sekcia I:**
Актуалны вопросы сучаснаго русиньскаго літэратурнаго языка / Aktuálne otázky súčasného rusínskeho spisovného jazyka
Ведуча / Vedúca: доц. ПгДр. Анна Плішкова, ПгД.
- 13.30 – 13.45 ПгДр. Кветослава Копорова, ПгД. (Пряшівська універзіта, Словакія) / PhDr. Kvetoslava Koporová, PhD. (Prešovská univerzita, Slovensko)
K вопросу алтернацій і повногоса в русиньскім норматівнім языку на Словакії
- 13.45 – 14.00 проф. Др. Ахим Рабус (Фрайбургська універзіта, Німецько) / prof. Dr. Achim Rabus (Freiburská univerzita, Nemecko)
Образование форм прошедшего времени в русинских разновидностях: квантитативный анализ
- 14.00 – 14.15 доц. ПгДр. Василь Ябур, к. н. (екстерный сполупрацовник, Пряшівська універзіта, Словакія) / doc. PhDr. Vasil' Jabur, CSc. (externý spolupracovník, Prešovská univerzita, Slovensko)
Звязка і ей функція в русиньскім языку
- 14.15 – 14.25 Павза / Prestávka
- 14.25 – 14.40 проф. Др. Михаил Капраль, к. н. (Русиньскый научный інштiтут А. Годинкы, Мадыарско) / prof. Dr. Michail Kapral', CSc. (Rusínsky vedecký inštitút A. Hodynku, Maďarsko)
Словотвореня у русиньскых діалектах: деріваты зо значенём „жунськості“ у бесідї обывателюв ужаньского села Великі Лазы
- 14.40 – 14.55 проф. Др. Михайло Фейса (Новосадська універзіта, Сербія) / prof. Dr. Michajlo Fejsa (Novosadská univerzita, Srbsko)
Меновніцки деклинації у бачко-сримскей и прешовскей вариянти русиньского языка
- 14.55 – 15.05 Діскузія / Diskusia
- 15.05 – 15.15 Павза / Prestávka
- 15.15 – 16.25 **Тематична секція II / Tematická sekcia II:**
Карпатскы Русины в історичных, обществено-політичных і культурных контекстах / Karpatські Rusíni v historických, spoločensko-politických a kultúrnych súvislostiach
Ведучий / Vedúci: проф. Др. Павел Роберт Марочій

- 15.15 – 15.30 **проф. Кирилл Шевченко, Пг.Д.** (Філіал Російської штатної соціальної університету в Мінську, Білорусія) / prof. Kirill Shevchenko, Ph.D. (Filiálka Ruskej štátnej sociálnej univerzity v Minsku, Bielorusko)
Положение русинов Подкарпатской Руси в составе Второй Чехословацкой республики (октябрь 1938 – март 1939 годы)
- 15.30 – 15.45 **доц. Др. Володимир Фенич, ПгД.** (Ужгородська народна універзіта, Україна) / doc. Dr. Volodymyr Fenyč, PhD. (Užhorodská národná univerzita, Ukrajina)
З ласки Божої... Етноконфесійна ідентичність русинів-греко-католиків ужгородської унійної традиції усупереч «сильним світу цього»
- 15.45 – 16.00 **Др. Костадин Костадинов** (Булгарська академія наук, Софія) / Dr. Kostadin Kostadinov (Bulharská akadémia vied, Sofia)
Българското присъствие в Карпатска Рус (IX – XI в.) и началото на русинския етногенезис
- 16.00 – 16.15 **Мгр. Михаил Дронов, к. н.** (Російська академія наук, Москва) / Mgr. Michail Dronov, CSc. (Ruská akadémia vied, Moskva)
Прешов глазами участников Венгерского похода 1849 года: нюансы восприятия
- 16.15 – 16.25 Діскузія / Diskusia
- 16.25 – 16.40 Павза / Prestávka
- 16.40 – 17.55 **Тематична секція III / Tematická sekcia III:**
Язык, школство, література і масмедії в розвою народної ідентичности Русинів / Jazyk, školstvo, literatúra a masmédiá v rozvoji národnej identity Rusínov
Ведуча / Vedúca: ПгДр. Кветослава Копорова, ПгД.
- 16.40 – 16.55 **Др. габ. Ева Міхна** (Ягелонська універзіта, Польща) / Dr. hab. Ewa Michna (Jagellonská univerzita, Poľsko)
Wpływ ideologii językowych na procesy emancypacji języka łemkowskiego
- 16.55 – 17.10 **Мгр. Марек Гай** (Методічно-педагогічний центр в Пряшові, Словакія) / Mgr. Marek Gaj (Metodicko-pedagogické centrum v Prešove, Slovensko)
Сучасний став і перспективи едукації Русинів Словакії
- 17.10 – 17.25 **доц. Снежанка Великова, ПгД.** (Шуменьська універзіта Константіна Преславського, Булгарія) / doc. Snežanka Velikova, PhD. (Šumenská univerzita Konstantina Preslavského, Bulharsko)
Медийное присутствие русинов в интернет-СМИ
- 17.25 – 17.40 **Мгр. Валерій Падяк, к. н.** (Пряшівська універзіта, Словакія) / Mgr. Valerij Paďak, CSc. (Prešovská univerzita, Slovensko)
Закладины реалізма у карпаторусинській літературі и творчость лемківського драматика Г. Гануляка
- 17.40 – 17.55 Діскузія / Diskusia
- 18.00 – 20.30 **Святочна вечеря (банкет) / Slávnostná večera (recepcia)**

П'ятниця / Piatok 19.10.2018

7.00 – 8.30 Фрыштик / Raňajky

9.00 – 11.00 **Докторантська секція / Doktorandská sekcia:**

Русинський язык і русинська література в баданях докторантіє Пряшівської універзیتی / Rusínsky jazyk a rusínska literatúra vo výskumoch doktorandov Prešovskej univerzity

Ведучий / Vedúci: Мгр. Валерій Падяк, к. н.

9.00 – 9.15 **ПгДр. Йозеф Більскый** (екстерный докторант) / PhDr. Jozef Bilský (externý doktorand)

Substantívna deklinácia v spisovnej rusínčine a slovenčine na pozadí rádového synkretizmu

9.15 – 9.30 **Мгр. Михала Голубкова** (інтерна докторантка) / Mgr. Michala Holubková (interná doktorandka)

Выражіня вопросной модалности в русиньскім языку

9.30 – 9.45 **Мгр. Зденка Цітрякова** (інтерна докторантка) / Mgr. Zdenka Citriaková (interná doktorandka)

Языкова зміна як соціолінгвістичный феномен на фоні русиньского языка

9.45 – 10.00 **Павза / Prestávka**

10.00 – 10.15 **Мгр. Михал Павліч, ПгД.** (Пряшівська універзита, Словакія) / Mgr. Michal Pavlič, PhD. (Prešovská univerzita, Slovensko)

Tvorba Jurka Charituna ako príklad vyrovnávania sa s traumatickou skúsenosťou

10.15 – 10.30 **Мгр. Катаріна Петрусова** (екстерна докторантка) / Mgr. Katarína Petrusová (externá doktorandka)

Rusínsko-slovenské literárne a kultúrne vzťahy v druhej polovici 19. storočia (na základe užhorodského časopisu Lystok)

10.30 – 10.45 **Каріна Муляр – Мгр. Валерій Падяк, к. н.** (Пряшівська універзита, Словакія) / Karina Muľar – Mgr. Valerij Paďak, CSc. (Prešovská univerzita, Slovensko)

Розвиваня літературного життя карпатських русинів у США у другій половці ХХ столітя (аналіз журнальної продукції)

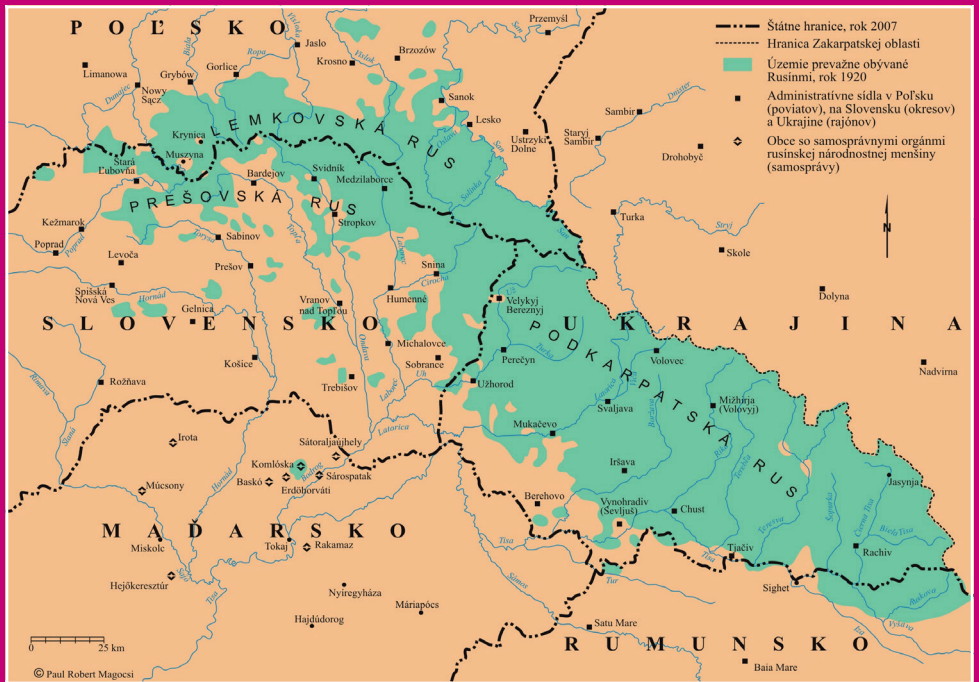
10.45 – 11.00 **Діскузія / Diskusia**

11.00 – 11.10 **Заключіня конференції / Záver konferencie**

доц. ПгДр. Анна Плішкова, ПгД.

11.15 – 11.30 **Отворіня Бібліотеки карпаторусиністікі споєне з выставов публікацій робітників Інштїтуту русиньского языка і культури Пряшівської універзیتی / Otvorenie knižnice karpatorusínistiky spojené s výstavou publikačnej činnosti pracovníkov Ústavu rusínskeho jazyka a kultúry Prešovskej univerzity**

12.30 – 14.00 **Обід / Obed**

FOND NA PODPORU KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

Realizované s finančnou podporou
Fondu na podporu kultúry národnostných menšín